

16. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» від 30.10.96 №448/96-ВР. – [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.liga.kiev.ua>

17. Інформаційна довідка щодо розвитку фондового ринку України протягом січня–грудня 2013 року [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ssmc.gov.ua>

18. Корнєєв В.В. Кредитні та інвестиційні потоки капіталу на фінансових ринках / В.В. Корнєєв. – К.: НДФІ, 2003. – 376 с.

19. Непран А.В. Взаємодія банківського і не фінансового секторів економіки: стимулювання інвестиційної активності / А.В. Непран // Фінанси України. – 2013. – №12. – С. 109–121.

УДК 330.341.1

О.М. БОЙКО,

к.е.н., с.н.с., пров.н.с., Інститут економіки та прогнозування НАН України

Особливості механізмів стимулювання розвитку індустріальних парків в Україні

У статті визначено особливості розвитку індустріальних парків в Україні та розроблено пропозиції щодо механізмів стимулювання їх розвитку; обґрунтовано форми підтримки розвитку індустріальних парків на регіональному та на місцевому рівнях.

Ключові слова: індустріальний парк, містоутворююче підприємство, мономісто, девелопер, «єдине вікно».

В статье определены особенности развития индустриальных парков в Украине и разработаны предложения механизмов стимулирования их развития; обоснованы формы поддержки развития индустриальных парков на региональном и на местном уровнях.

Ключевые слова: индустриальный парк, градообразующее предприятие, моногород, девелопер, «единое окно».

The article defines the features of the development of industrial parks in Ukraine and proposals of mechanisms to promote their development; justified forms of support the development of industrial parks on regional and local levels.

Keywords: industrial park, neoindustrializatsiya, transformation, industrial capacity, state support, one stop shop.

Постановка проблеми. У спадок від Радянського Союзу Україна одержала значну кількість мономіст – понад 122 од. (111 од. – малі та 11 од. – середні міста) з 460 од., в яких проживає понад 2725,3 тис. осіб (9,5% від загальної чисельності населення міст України) [1]. Це переважно центри видобутку вугілля (32 од.), видобутку рудної та нерудної сировини (7 од.), енергетики (9 од.), переробної промисловості (27 од.), хімічної та нафтохімічної промисловості (6 од.), аграрно-індустріальні центри (18 од.), транспортні центри (9 од.), лікувально-оздоровчі центри (2 од.) та центр художніх промислів (1 од.) [2–4].

Розвиток мономіст України пов'язаний з вирішенням низки соціально-економічних проблем, які потребують вирішення. Серед них необхідно виділити: залежність соціально-економічної ситуації в місті та наповнення місцевого

бюджету від фінансово-економічного стану містоутворюючих підприємств; низький рівень інвестиційної привабливості міст та інноваційної активності містоутворюючих підприємств; технологічну відсталість, фізичний та моральний знос основних виробничих фондів містоутворюючих підприємств; низький рівень прояву підприємницької активності та неефективну спеціалізацію малого підприємництва; кризу комунальної інфраструктури, незадовільний стан благоустрою міст та дорожнього господарства, загострення проблем екологічної безпеки; вузький профіль спеціалізації працездатного населення та низький рівень їхньої мобільності, що призводить до посилення територіальних диспропорцій на ринку праці; низький рівень розвитку міської інфраструктури, зокрема сфери соціальних послуг; високий показник чисельності осіб пенсійного віку (40–50% місцевого населення), який сформувався за рахунок застосування пільгових умов виходу на пенсію спеціалістів гірничо-видобувної спеціалізації; низький рівень доходів та тенденції до зростання бідності населення мономіст.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми.

Особливості механізмів відносно стимулювання розвитку індустріальних парків висвітлювали у своїх наукових працях такі видатні фахівці, як В. Андріанов, А. Асаул, Н. Гальчинська, А. Гончаров, Л. Загвойська, Н. Зубаревич, С. Іванов, В. Ляшенко, О. Молдован, А. Новіков, С. Приходько, К. Рудий, Д. Санатов, А. Селіванов, Д. Черток та ін. Однак необхідно зазначити, що питання потребує подальшого дослідження та генезису.

Мета статті полягає у дослідженні механізмів стимулювання розвитку індустріальних парків в Україні.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні ефективна регіональна політика стимулювання розвитку регіонів не можлива без модернізації мономіст в Україні. Одним з її інструментів може стати створення індустріальних (промислових) парків, що обумовлюється дією таких чинників, як: сприяння підвищенню інвестиційної активності в економіці (допуск в індустріальний парк обмежений мінімальним обсягом інвестицій,

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

який компанія має вкласти в розвиток виробництва; виробництво в межах індустріального парку автоматично розширює попит на продукцію суміжних виробництв; легітимне (відповідно до норм і правил СОТ) субсидування пріоритетних галузей промисловості (державна надає субсидії у формі бюджетних видатків на розвиток інфраструктури або звільняє підприємство від часткової сплати податків); пільги по сплаті імпортного мита на обладнання та матеріали, які не виробляються в Україні; створення висококваліфікованих робочих місць в регіонах України та відродження економічного зростання, яке планується вирішити в тому числі за рахунок створення індустріальних парків.

Незважаючи на перспективність розвитку індустріальних парків в Україні, існують і певні проблеми, обумовлені: обмеженістю терміну дії пільг (компанії приходять в індустріальний парк на термін дії податкових пільг, після чого перебазуються в інший індустріальний парк у межах або поза межами країни, бажаючи отримати нові пільги); слабкою та низькою ефективністю роботи щодо залучення інвесторів; наявністю більш привабливих режимів економічної діяльності в сусідніх країнах.

Зазначені недоліки мають бути враховані при вдосконаленні законодавства та практики функціонування індустріальних парків в Україні. При цьому необхідно мати на увазі, що для забезпечення успішності діяльності індустріальних парків режим економічної діяльності для інвесторів у їх межах має бути не просто сприятливим, а більш сприятливим, ніж у сусідніх державах.

Серед основних механізмів стимулювання розвитку індустріальних (промислових) парків в Україні можна виділити такі:

1. Нормативно-правове забезпечення розвитку індустріальних (промислових) парків. Відповідно до чинного законодавства України (Закон України «Про індустріальні парки», 2012 року) індустріальний парк являє собою «...визначену ініціатором створення індустріального парку відповідно до містобудівної документації облаштовану відповідною інфраструктурою територію, у межах якої учасники індустріального парку можуть здійснювати господарську діяльність у сфері промислового виробництва, а також науково-дослідну діяльність, діяльність у сфері інформації і телекомунікацій на умовах, визначених цим Законом та договором про здійснення господарської діяльності у межах індустріального парку».

Ключовим фактором, який направлений на розвиток наукоємних та високотехнологічних виробництв є удосконалення вітчизняного законодавства, яке регламентує діяльність індустріальних парків і визначає правові засади їх державної підтримки. В регіонах України діють державні програми розвитку індустріальних парків, в яких визначено заходи державної підтримки організацій та підприємств, що здійснюють діяльність на території індустріальних парків, а також передбачено надання пільг для резидентів. Так, наприклад затверджено «Державну цільову програму розвитку індустріального (промислового) парку «Свема» в м. Шостці Сумської

області на 2012–2015 роки» (Постанова Кабінету Міністрів України №1265 від 30 листопада 2011 року), в якій зазначено заходи щодо створення умов розвитку даного індустріального парку (зокрема, в частині розбудови сучасної виробничої і ринкової інфраструктури для забезпечення виробництва конкурентоспроможної, високотехнологічної продукції). Наступним прикладом може слугувати затверджена «Програма створення індустріальних парків на території Закарпатської області на 2008–2012 роки» (Рішення Закарпатської обласної ради №487 від 12 березня 2008 року), метою якої є створення та визначення перспектив розвитку індустріальних парків на території регіону, зокрема започаткування пілотних проектів відносно створення індустріальних парків в районі м. Чоп та с. Соломоново (Ужгородський район Закарпатська область).

Також розроблено концепції зі створення та функціонування на території 27 регіонів України 53 індустріальних парків, але лише чотири індустріальних парки є дійсно функціонуючими. Найбільш відомими серед вже діючих індустріальних парків України можна назвати КП «Індустріальний парк «Рогань» та «Індустріальний парк «Свема». Практично всі існуючі майданчики для розвитку індустріальних парків відносяться до типу Greenfield, лише Щолкінський індустріальний парк має земельні ділянки як типу Greenfield так і, типу Brownfield.

Важливим критерієм для національних та іноземних інвесторів є наявність стабільної, ефективної нормативно-правової бази, яка б забезпечувала прозорість, демократичність, законність, простоту, швидкість доступу відповідних суб'єктів до набуття прав на земельні ділянки для промислових потреб. У законодавстві зарубіжних країн прописані механізми стимулювання залучення інвестицій в освоєння земельних ділянок для створення індустріальних парків. В Україні питання щодо визначення правового режиму земельних ділянок для промислових парків, набуття і реалізації прав на земельні ділянки вирішуються відповідно до вимог чинного Земельного Кодексу України, інших законодавчих та нормативних актів з питань будівництва, природокористування, екології, які не створюють передумов для швидкого освоєння таких ділянок та вирішення інших соціально-економічних, демографічних, екологічних, фінансових проблем моно міст та регіонів, особливо старопромислових. Згідно з п. 1. ст. 66 «Землі промисловості» Земельного кодексу України до земель промисловості «належать землі, надані для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд промислових, гірничодобувних, транспортних та інших підприємств, їх під'їзних шляхів, інженерних мереж, адміністративно-побутових будівель, інших споруд» [5]. Таке тлумачення стосується лише окремого підприємства і не сприяє відведенню певного масиву землі для декількох підприємств, розташованих в індустріальному парку під керуванням девелопера. Оскільки створення і функціонування індустріальних парків має на меті

залучення інвестицій у розвиток промисловості, то визначення правового режиму земель для таких потреб має здійснюватися з урахуванням конституційних засад щодо набуття і реалізації прав на землю, раціонального використання та охорони земель, забезпечення громадянам права на екологічну безпеку, а також з додержанням загальних законодавчих імперативів щодо використання та охорони земель промислового призначення. Зокрема, на основі аналізу норм Земельного Кодексу України (статті 65–66), законодавства про приватизацію майна, норм чинного екологічного законодавства визначено такі основні особливості правового режиму земель промисловості: «а) можуть перебувати у державній, комунальній та приватній власності; б) розміри земельних ділянок, що надаються для зазначених цілей, визначаються відповідно до затверджених в установленому порядку державних норм і проектної документації, а відведення земельних ділянок здійснюється з урахуванням черговості їх освоєння; в) надання земельних ділянок для потреб, пов'язаних з користуванням надрами, проводиться після оформлення в установленому порядку прав користування надрами і відновлення земель згідно із затвердженим проектом рекультивациі на раніше відпрацьованих площах у встановлені строки; г) порядок використання земель промисловості та іншого призначення встановлюється законом; г) земельні ділянки промислових підприємств можуть бути розташовані як у межах, так і за межами населених пунктів; д) використання земель промисловості обмежується санітарно-епідеміологічними та екологічними вимогами; е) земельні ділянки промислових підприємств загальнодержавної власності підлягають приватизації разом із земельними ділянками, на яких вони розташовані» [5].

Вищезазначені законодавчі вимоги щодо земель промисловості є загальними і обов'язковими для визначення правового режиму земель індустріальних (промислових) парків та промислових зон. Водночас правове становище та організаційно-правові форми індустріальних (промислових) парків зумовлюють прояв певних особливостей щодо визначення юридичної моделі регулювання земельних відносин у разі залучення інвестицій для створення промислових парків.

У Законі України «Про індустріальні парки» встановлені особливості правового режиму земель промисловості під використання в якості промислових зон з розташованими на їх території індустріальними парками. Згідно даного Закону, земельні ділянки, які відведено під створення та функціонування індустріального парку, можуть розташовуватися у межах населеного пункту (або поза межами) та повинні відповідати певним вимогам. Зокрема у статті 8 «Вимоги до земельної ділянки у межах індустріального парку» Закону України «Про індустріальні парки» зазначено, що «1) земельна ділянка повинна належати до земель промисловості; 2) бути придатною для промислового використання з урахуванням умов та обмежень, встановлених відповідною містобудівною документацією; 3) площа земельної ділянки

або сукупна площа суміжних земельних ділянок повинна становити не менше 15 гектарів та не більше 700 гектарів» [5]. Це зазначено і в статті 66.1 «Землі індустріальних парків» Земельного кодексу України [6]. Згідно із Законом України «Про індустріальні парки», зокрема в статті 5 «Право на створення індустріальних парків на землях державної і комунальної власності», статті 6 «Право на створення індустріальних парків на землях приватної власності» та статті 7 «Особливості створення індустріальних парків на орендованих землях» індустріальний парк створюється на земельних ділянках, що належать до державної, комунальної, приватної власності та на орендованих землях. Право на створення індустріальних парків на землях державної і комунальної власності мають центральні та місцеві органи державної влади, органи місцевого самоврядування, які за законом наділені повноваженнями розпорядження землею. Право на створення індустріальних парків на землях приватної власності мають господарські товариства, фізичні особи-підприємці, які є власниками земельних ділянок, які відповідно до цього закону відповідають вимогам щодо використання їх для індустріального парку. Передбачається визначення правового становища органів державної влади та місцевого самоврядування і суб'єктів господарської діяльності як ініціаторів створення індустріальних парків на землях державної, комунальної та приватної власності; закріплення правового статусу керуючої компанії і учасників господарської діяльності території індустріального парку; врегулювання суспільних відносин між ініціаторами, керуючою компанією, учасниками індустріального парку тощо.

Державне стимулювання створення та розвитку індустріальних парків, зокрема на етапі його облаштування, згідно із Законом України «Про індустріальні парки» може здійснюватися за рахунок коштів державного і місцевого бюджетів та з інших джерел, не заборонених законодавством. Про це свідчить ст. 34 даного закону щодо державної підтримки облаштування індустріальних парків. Проте вона також містить пункт, у якому зазначено, що з метою державної підтримки створення та функціонування індустріальних парків керуючим компаніям та ініціаторам створення – суб'єктам господарювання за рахунок коштів, передбачених законом про державний бюджет України на відповідний рік, надаються безвідсоткові кредити (позики), цільове фінансування на безповоротній основі для облаштування індустріальних парків. На нашу думку, даний пункт можна було б доповнити умовою щодо здійснення контролю за використанням державних коштів, оскільки у законопроекті не передбачені заходи контролю керуючих компаній щодо обсягу отриманих ними пільг та преференцій, фінансових та економічних показників своєї діяльності.

Яскравим прикладом може слугувати фінансування корпорацією ДТЕК (найбільша енергетична компанія України, яка входить до складу ФПГ «Систем Кепітал Менеджмент») підготовчих робіт зі створення індустріальних (промислових) парків – м. Бурштин (Івано-Франківська область),

Міста, в яких планується створення індустріального (промислового) парку в Україні за сприяння ДТЕК

Показники	м. Бурштин (Івано-Франківська область),	м. Павлоград (Дніпропетровська область),	м. Ровеньки (Луганська область)	м. Свердловськ (Луганська область)
Містоутворююче підприємство	«ДТЕК Бурштинська ТЕС»	«ДТЕК Павлоградвугілля»	«ДТЕК Ровенькиантрацит»	«ДТЕК Сведловськантрацит»
Населення, тис. осіб	18,0	110,5	84,0	105,2
Фактичний бюджет	11 млн. грн., у тому числі на розвиток – 1 млн. грн.	320 млн. грн., у тому числі на розвиток – 80 млн. грн.	250 млн. грн., у тому числі на дотації – 105 млн. грн.	205 млн. грн., у тому числі на дотації – 55 млн. грн.
Необхідний бюджет для розвитку міста, млн. грн.	100	350–380	363	300
Розмір індустріального парку, га	20	150	Близько 100	Не менше 50

м. Павлоград (Дніпропетровська область), м. Ровеньки та м. Свердловськ (Луганська область) (див. табл.).

У практичній діяльності привабливими для інвесторів виявляються ті регіони, де місцеві органи влади проводять послідовну політику, спрямовану на підтримку розвитку індустріальних парків. Така політика заснована на розумінні того, що податкові пільги являють собою вигоду за рахунок необхідності поповнення бюджету, а стимул для розвитку у регіоні промисловості, податкові надходження від якої будуть набагато більшими від обсягу початкових бюджетних «втрат». Водночас система пільг, бюрократичні перепони на шляху до ефективної з податкової точки зору реалізації інвестиційного проекту та непрозорість адміністративних процедур негативно відображаються на результатах будь-яких законодавчих ініціатив.

2. У числі першочергових заходів щодо зниження адміністративних бар'єрів повинно бути введення прискореного порядку отримання результатів експертизи проектної документації та державної експертизи результатів інженерних пошуків з урахуванням досвіду реалізації відповідного порядку для учасників індустріальних парків, у відповідності з Законом України «Про індустріальні парки». Даний порядок реалізує принцип «єдиного вікна» при отриманні дозволу на будівництво та забезпеченні проведення державної експертизи проектної документації.

3. Впровадження технології «єдиного вікна» повинно включати організацію: узгодження та експертизи проектної документації в максимально скорочені терміни; узгодження документів для надання на території парку земельних ділянок; видачі технічних умов на підключення об'єктів до інженерних мереж та споруд; розгляду документів потенційних учасників. Органи виконавчої влади та місцевого самоврядування в межах своїх повноважень повинні забезпечувати в нормативні терміни вирішення питань з надання та перекладу земельних ділянок об'єктів транспортної інфраструктури, підключення до мереж інженерної інфраструктури суб'єктів господарювання, що займаються будівництвом індустріального парку.

4. Застосування державно-приватного партнерства, яке є одним з перспективних напрямів інвестування індустріальних парків. Для цього необхідно застосовувати механізм відкладених платежів Tax Incentment Finance (TIF). Сутність механізму полягає

у тому, що держава повертає інвесторам вкладені кошти за рахунок надходжень до бюджету, що одержані за рахунок зростання податків у регіоні. Таким прикладом може слугувати застосування даного механізму на території США (штат Іллінойс та Каліфорнія), а також планується застосування у Росії на території Республіки Саха (Якутія).

5. Стимулювання інвестицій в створення та розвиток індустріальних парків потребує застосування різних форми підтримки, зокрема систему надання пільг і преференцій учасникам індустріальних парків, керуючим компаніям, уповноваженим державним органам з розвитку індустріальних парків (регіональний, місцевий рівні, регулювання тарифів).

До форм підтримки розвитку індустріальних парків на регіональному рівні необхідно віднести: повне звільнення від сплати податку на майно (незалежно від обсягів інвестицій) протягом перших 5 років діяльності організації; надання пільги на сплату земельного податку на п'ять років з моменту запуску підприємства для нових учасників індустріальних парків; можливість одночасного надання учасникам субсидування процентної ставки за залученими банківськими кредитами та податкових пільг (незалежно від обсягів інвестицій); фінансування інфраструктури інвестиційних площадок в рамках законодавства щодо державно-приватного партнерства (субсидування витрат місцевих бюджетів на будівництво об'єктів водопостачання та водовідведення, а також під'їзних автомобільних доріг (за рахунок асигнувань регіонального бюджету на реалізацію інвестиційних проектів); запровадження на 5 років понижуючих коефіцієнтів, що застосовуються при визначенні пільгової орендної плати для учасників індустріальних парків за використання земельних ділянок, державна власність на які не розмежована, і земельних ділянок, що перебувають у державній власності; для стимулювання розвитку індустріальних парків в муніципальних утвореннях направляти до 50% податків до регіонального бюджету від учасників індустріальних парків цільовим фінансуванням на реалізацію програм муніципального розвитку (будівництво доріг, шкіл, дитсадків, комунікацій, благоустрою тощо).

Серед форм підтримки створення та розвитку індустріальних (промислових) парків на місцевому рівні вирізняють: встановлення на 5 років знижуючих коефіцієнтів, що засто-

совуються при визначенні розміру орендної плати за використання земельних ділянок комунальної власності, наданих для будівництва організаціям, які планують реалізацію інвестиційного проекту на інвестиційній площадці; встановлення пільг по земельному податку.

6. Надання додаткових заходів державної підтримки інвесторам, які реалізують інвестиційні проекти на території індустріальних парків, у тому числі: розробку комплексних тарифних планів (при взаємодії з суб'єктами природних монополій та у частині орендних платежів) для потенційних учасників з метою стимулювання локалізації інвестиційних проектів на початкових стадіях формування індустріальних парків (зниження вартості енергоресурсів для учасників, що приходять в першу чергу; стимулювання розвитку окремих галузей тощо); надання сприяння учасникам індустріальних парків в прискоренні проходження митних процедур при покупці високотехнологічного імпортного обладнання; підтримку клопотань і звернень у державні органи влади, органи, що регулюють ціноутворення на послуги природних монополій, банки та інші кредитні установи про застосування з їх боку режиму найбільшого сприяння.

7. З метою надання фінансової підтримки розвитку інфраструктури індустріальних парків необхідно забезпечити: включення об'єктів транспортної інфраструктури, водопостачання і водовідведення в регіональні довгострокові цільові програми розвитку; включення об'єктів енергопостачання в інвестиційні програми ресурсозберігаючих організацій.

Надання субсидій учасникам індустріальних парків передбачає субсидії на: компенсацію частини витрат на оплату відсотків за комерційний кредит на інвестиційні цілі, в тому числі на будівництво інфраструктури, придбання обладнання, підготовку кадрів; відшкодування частини витрат на придбання високотехнологічного обладнання та передових технологій у розмірі до 20% від вартості такого обладнання, але не більше 5 млн. грн.

На відшкодування частини витрат керуючої компанії передбачено надання субсидій на: будівництво внутріпаркової інженерної інфраструктури та доріг – до 30% від загального обсягу витрат; підготовку професійних кадрів керуючої компанії індустріального парку в розмірі до 50% від загальної суми витрат.

8. Створення розвиненої інфраструктури (доступ до електро-, газо-, водопостачання та ін.). Зокрема, створення типових проектів розвитку інфраструктури індустріальних парків (з відповідним узгодженням інвестиційних програм ресурсопостачальних організацій), забезпечення прозорості універсальних умов розміщення інвестиційних проектів у межах індустріальних парків. Типові проекти повинні включати лише мінімальний набір уніфікованих характеристик і забезпечувати можливість розвитку кожного індустріального парку з урахуванням його унікальних особливостей (розташування, оснащення земельної ділянки та права власності на нього, забезпеченість інженерною інфраструкту-

рою, система управління, спеціалізація парку тощо). У вирішенні даного питання ключова роль належить державі, а саме місцевим органам управління.

9. Здійснення ефективного управління. Згідно Закону України «Про індустріальні парки» управління індустріальними парками здійснюється керуючими компаніями, які створюються переважно органами місцевої влади. Необхідно зазначити, що вони не можуть відвести під створені ж ними індустріальні парки землю своєї території, оскільки землями промислового призначення часто розпоряджаються не громади, а Верховна Рада України або Кабінет Міністрів України. Крім того, сільська, селищна, міська рада розглядає проектні матеріали та приймає рішення про зміну цільового призначення земельної ділянки, розташованої в межах населеного пункту (за чинним земельним законодавством лише органи державної влади чи місцевого самоврядування розпоряджаються землями державної чи комунальної власності і лише їм надані Законом повноваження щодо надання земельних ділянок у користування чи відчуження у приватну власність для створення індустріальних парків).

Функціонування індустріальних парків показує, що неефективне управління, «не вирішення» проблем, пов'язаних з забрудненням навколишнього природного середовища призводить до виникнення низки соціально-економічних проблем в регіонах країни. Так, наприклад екологи Республіки Білорусь вважають, що вже на початковій стадії створення Китайсько-Білоруського індустріального парку є небезпечним. Дані результатів перевірки діяльності індустріальних (промислових) парків у В'єтнамі засвідчують, що 14 з 21 од. були визнані, такими що завдають шкоди навколишньому природному середовищу.

10. Розроблення рекомендацій стосовно розвитку організаційного та інформаційного супроводу створення індустріальних парків, у тому числі: формування переліку об'єктів незавершеного будівництва (тимчасово призупинених і законсервованих будівництв, об'єктів) і вільних ділянок державної, комунальної власності. Створення умов для залучення зазначених об'єктів і ділянок в господарський оборот при створенні виробництв на території планованих індустріальних парків; можливість коригування документів територіального планування і матеріалів з обґрунтування таких проектів в інформаційній системі територіального планування. Інформація про інвестиційні майданчики (Greenfield або Brownfield) повинна бути доступна потенційним інвесторам.

Сегмент індустріальних парків буде активніше розвиватися там, де докладаються системні зусилля в частині формування сприятливих адміністративних, інституціональних, організаційних та фінансових умов. Попит на такий вид діяльності має потенціал зростання та буде підвищуватися в залежності від стабілізації економічної ситуації. Проте, існують певні застереження, що найближчим часом конкурентоспроможними індустріальними парками можуть стати лише ті, що вже ефективно функціонують, або ті, що пропо-

нують найкращі умови для забезпечення земельних ділянок інженерною інфраструктурою та мають сприятливе місце розташування.

Висновки

Індустріальний парк є спеціальною формою організації інноваційної діяльності, спрямованої на розвиток високотехнологічного виробництва та застосування високих технологій.

Список використаних джерел

1. Статистичний щорічник України за 2012 рік. – К.: Державна служба статистики України, 2013. – С. 24.
2. Зубаревич Н.В. «Крупный бизнес в регионах России: территориальные стратегии развития и социальные интересы».

Аналитический доклад / Независимый институт социальной политики / Н.В. Зубаревич. – М.: Поматур, 2009.

3. Гончаров А.Ю. Управление развитием пригородных субрегиональных территорий. Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата экономических наук / А.Ю. Гончаров. – Воронеж: ВГУ, 2011. – 22 с.

4. Краткое изложение проекта Методических рекомендаций по подготовке и реализации комплексных инвестиционных планов развития монопрофильных населенных пунктов. – Москва, 2009. – 102 с.

5. Земельный кодекс Украины [Електрон. ресурс]. – Режим доступа: <http://www.zakon2.rada.gov.ua>

6. Закон України «Про індустріальні парки» [Електрон. ресурс]. – Режим доступа: <http://www.rada.gov.ua>

Є.О. СТАДНИК,

асистент, Київська державна академія водного транспорту ім. гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного

Використання логістики в управлінні лізинговими проектами

Розкрито потоковий характер лізингу, який обумовлений змістом угоди та участю багатьох суб'єктів господарської діяльності, а також висвітлено взаємозв'язок між лізингом і логістикою. Визначено основні етапи логістичного забезпечення лізингових проектів.

Ключові слова: лізинг, лізинговий проект, логістика, управління, потоки, інвестиційний проект.

Раскрыт потоковый характер лизинга, обусловленный содержанием соглашения и участием многих субъектов хозяйственной деятельности, а также отражена взаимосвязь между лизингом и логистикой. Определены основные этапы логистического обеспечения лизинговых проектов.

Ключевые слова: лизинг, лизинговый проект, логистика, управление, потоки, инвестиционный проект.

Discloses streaming nature of leasing, which is due to the content of the agreement and participation of many business entities, as well as reflect the relationship between leasing and logistics. Identified main stages of logistics leasing projects.

Keywords: leasing, leasing project, logistics, management, streams, investment project.

Постановка проблеми. В сучасних умовах господарювання велике поширення отримав фінансовий лізинг як одна з форм інвестицій інноваційної діяльності. Цей вид фінансових операцій знаходить застосування насамперед тоді, коли постає завдання швидкого промислового освоєння великих технічних новацій, що вимагають придбання дорогих верстатів, устаткування, унікальної контрольно-вимірювальної тех-

ніки, енергетичних установок, транспортних засобів і т.п. Саме тут формуються зв'язки між виробником і споживачем складної продукції, засновані на довгостроковому лізингу.

Лізинг відрізняється порівняно складною організацією не лише за числом учасників і специфікою виконуваних ними функцій, а й за особливостями самих інвестиційних проектів, які передбачають здійснення комплексу організаційно-правових, фінансових, технічних, маркетингових і виробничих процесів.

Отже, у зв'язку з цим виникає необхідність організації дієвого управління цілісним лізинговим процесом.

Лізинг, як ефективний фінансовий інструмент, частіш за все використовується в реалізації досить складних технічних проектах на підприємствах водного транспорту, в авіації, будівництві, агропромисловому комплексі, що вимагає серйозної підготовки перед їх виконанням.

Управління лізинговими проектами передбачає врахування багатьох потоків, таких як інформаційний, технічний, фінансовий, правовий, матеріальний, що у свою чергу породжує проблему їх координації, яка може бути вирішена з використанням логістики. Саме логістика дає основні напрями планування і впливає на формування схем, створюючи єдиний план руху товарів, інформації, грошових коштів.

На сьогодні логістичне забезпечення лізингових проектів потребує подальшого дослідження.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. У вітчизняній науці багато праць, присвячених розкриттю теоретичних аспектів проблеми і практики використання лізингових операцій в різних сферах господарської діяльності. Зокрема, це роботи таких відомих економістів, як В.Д. Газман, Н.З. Гольдштейн, В.Н. Голощапов, В.А. Горемыкин, Б.І. Гусаків,